

Josh Smith / Sophie von Hellermann

Anne Pontegnè

In deze tentoonstelling worden werken geconfronteerd van twee schilders en generatiegenoten: Sophie von Hellermann (München, 1975, woont en werkt in Londen) en Josh Smith (1976, Tennessee, woont en werkt in New York).

Beide kunstenaars benaderen de schilderkunst als een continu scheppingsproces, een flux die door zijn overvloed het begrip ‘meesterwerk’ op de helling zet en wegen opent voor de vorming van een vernieuwde picturale ruimte. De energie en vrijheid die beiden daarbij aan de dag leggen, komt evenwel tot uiting in radicaal verschillende projecten.

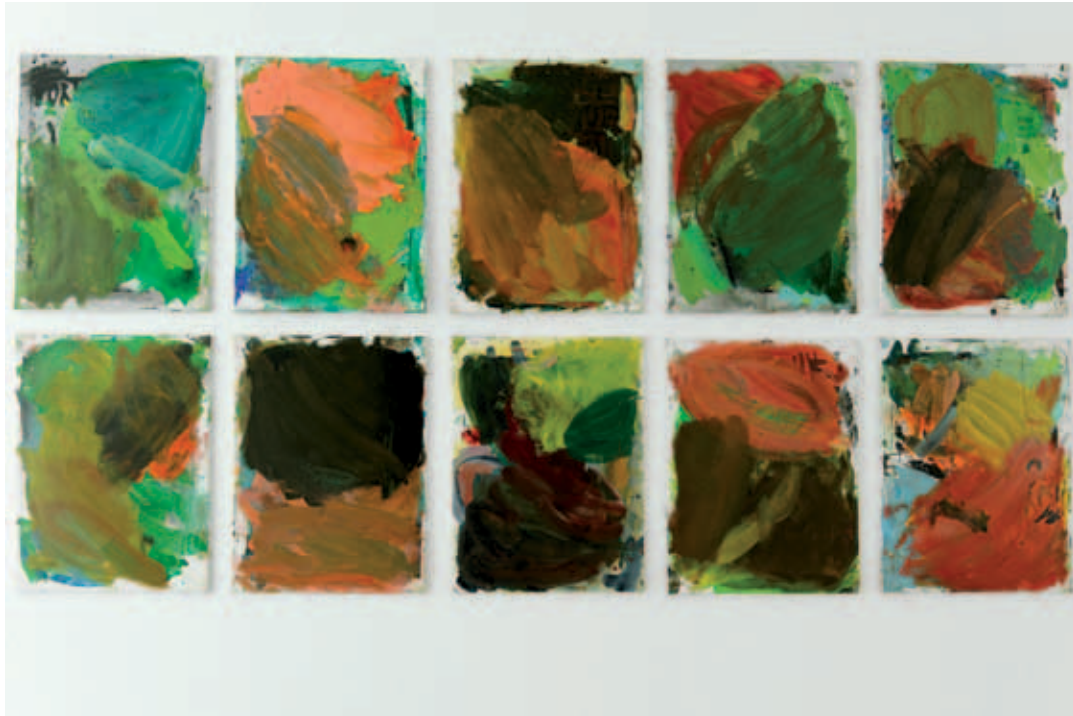
Net als andere kunstenaars van haar generatie, put Sophie von Hellermann inspiratie uit de geschiedenis van de schilderkunst en haar geleidelijke ontvoogding, om zich zo een eigen weg te banen. De kunstenaar gebruikt de schilderkunst als een instrument om zich de werkelijkheid toe te eigenen en haar tegelijkertijd achter zich te laten. De schilderijen van Sophie von Hellermann vertellen elk een verhaal, dat keurig binnen de grenzen van het doek vervat zit, maar als het ware van binnen uit ‘lek’ is geslagen. Deze lege plekken verlenen haar werken een suggestieve kracht, het vermogen om eerst de blik aan te zuigen, nog vóór de verbeelding en het geheugen in werking worden gesteld. De thema’s van haar overwegend narratieve schilderkunst bewegen zich op het snijpunt van haar persoonlijke geschiedenis en van een collectief geheugen dat haar beeldwereld voedt, zonder dat beide nog duidelijk

van elkaar te onderscheiden zijn. De snelle uitvoering en overvloedige productie, een ongedwongen stijl, verhalen waarin haar dagelijkse beleving en fictieve of historische situaties dooreenvloeien, een voortdurende vermenging van het triviale en het grootse: het zijn even zovele instrumenten die zij inzet om alle regels van het picturale fatsoen te overtreden.

Smith verwijst op meer expliciete wijze naar een geschiedenis van de schilderkunst die, vanwege haar uitputting, als een castrende dreiging op zijn voorgangers heeft gewogen, maar door hem wordt opgevat als een rechtenvrij vormenrepertoire. Met zijn expliciete zinspelingen op de geschiedenis van de schilderkunst, zijn ‘expressieve’ stijl, het thematiseren van de eigen handtekening en het ontbreken van ieder onderwerp, zou Josh Smiths werk achterhaald kunnen lijken. Smith weigert immers om aan de hand van tekens en thema’s zijn eigentijdsheid te affirmeren. Evenals alle kunstenaars naar wie hij verwijst – Kirchner, Picasso, Haring of Wool – gebruikt Smith de schilderkunst niet om een project te illustreren, maar verkiest hij te denken ‘in schilderkunst’. De grote hoeveelheid werken die hij produceert – een gegeven dat hij graag in zijn installaties ensceneert – getuigt van dit denken in ontwikkeling. Het schilderij wordt niet opgevat als een afgesloten, voltooid geheel, maar als één stap in een doorlopend scheppingsproces. Het onderscheid tussen origineel en reproductie – dat reeds in de jaren 1960 op de helling kwam te staan door de zeefdruktechniek – wordt hier van binnen uit verder aangetast door de wildgroei van originelen. Door deze strategie weet Smith zich tevens te onttrekken aan het hiërarchische systeem dat berust op het onderscheid tussen belangrijke en bijkomstige werken, zodat de nadruk komt te liggen op de scheppende beweging zelf. In een wereld die wordt beheerst door niet aflatende stromen van goederen en beelden, biedt Smith ons een alternatieve stroom aan, die breekt met de herhaling van steeds weer hetzelfde. De authenticiteit is niet gelegen in een triomfantelijke subjectiviteit waarvan de terugkeer zou worden gedragen door signatuur en expressiviteit, maar in een niet aflatende zoektocht waarbij thema en werk elkaar onophoudelijk wederzijds voortbrengen en veranderen.

p.60 boven: Josh Smith, *Untitled*, 2006, Privé-verzameling België / Josh Smith, *Untitled*, 2006 Courtesy Galerie Catherine Bastide / Josh Smith, *Untitled*, 2006, Courtesy Galerie Catherine Bastide

p.60 onder: Sophie von Hellermann, *Poverty Uses Us Like A Mop*, 2008, Courtesy Galerie Vilma Gold & Galerie Greene Naftali / Sophie von Hellermann, *The Drama Continues IV*, 2009, Courtesy Galerie Vilma Gold & Galerie Greene Naftali

Josh Smith, *Untitled (palette paintings)*, z.d., 45 x 61 cm (10x), Privé-verzameling U.K.

Sophie von Hellermann, *Quiet Girl*, 2009, acrylverf op doek, 200 x 160 cm, Courtesy Marc Foxx Los Angeles

Josh Smith, *Untitled*, 2009, courtesy of the artist /
Josh Smith, *Untitled*, 2009, courtesy of the artist /
Sophie von Hellermann, *The Drama Continues III*, 2009,
Courtesy Galerie Vilma Gold & Galerie Greene Naftali

Josh Smith, *Untitled*, 2009, courtesy of the artist

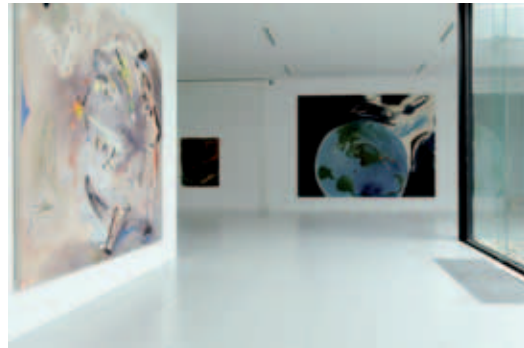
Josh Smith, *Untitled*, 2003, privé-verzameling België / Josh Smith, *Get Down Get Brown*, 2003, Courtesy Galerie Catherine Bastide / Josh Smith, *Untitled*, 2006, Courtesy Galerie Catherine Bastide

Josh Smith, *Untitled*, 2009, Courtesy of the artist / Sophie von Hellermann, *PPHHHT*, 2007, Vanmoerkerke Collection Oostende

Sophie von Hellermann, *The Magician*, 2009, acrylverf op doek, 228 x 314 cm, Courtesy Marc Foxx Los Angeles

Sophie von Hellermann, *Monday – Tuesday – Wednesday – Thursday – Friday – Saturday – Sunday*, 2010, Courtesy Almine Rech Gallery & Gallery Greene Naftali / Josh Smith, *Bookshelf / Sculpture (Le Consortium Dijon)*, 2009, courtesy of the artist & Galerie Luhring Augustine / Josh Smith, *Untitled*, 2007, Courtesy Galerie Catherine Bastide / Josh Smith, *Untitled*, 2007, Privé-verzameling België / Josh Smith, *Untitled*, 2007, Courtesy Galerie Catherine Bastide

